

žinýba (1) sistema įstaigų, priklausančių kuriai nors valstybinio valdymo šakai
žinyb|ing|as, ~a (1) priklausančios žinybai, pavaldus.
 ~umas (2)
žinýbin|is, ~é (1) → ž i n y b a: Ž. pavaldumas. Ž. butas
žinýbisk|as, ~a (1) → ž i n y b a. ~ai pr. ~umas (2)
žini|j|a (2) žinių visuma
žinýnas (1) žinių rinkinys (leidinių rūšis): Fizikos ž. Agronomo ž.
žin|lios dgs. (4) mokėjimo, išsilavinimo turinys, informacija: Daug ~ių pateikiama žinynuose, enciklopedijose. Istorijos ž. Turi ~ių, bet silpnai mąsto
žyn|ýs, ~é dkt. (4) 1. istor. pirmąsios religijos kulto tarnas. 2. prk. kas viską žino, atspėja; burtininkas
žynýstė (2) buvimas žyniu
žiniuon|is, ~é dkt. (2), žiniuon|is, ~iės v. (4) burtininkas, žynys
žinoma modal. tikrai, be abejo: Jis, ž., taip nepadarė. Aš, ž., netylėjau
žinom|as, ~a (1) 1. kurį visi žino, pažįsta: Visiems ž. žmogus, dalykas, įvykis. Mokslui ž. reiškinys. Kiek man ~a (kaip ~a), jis geras darbininkas. Nebuvo tiksliai ~a. Ž. daiktas (dalykas) (be abejo). 2. garsus: Ž. dailininkas. ~umas (2)
žinó|ti, žino, ~jo 1. turėti žinią, žinių, duomenų, informacijos: Aš tai žinau iš patyrimo. Savo vertę ž. Jis nežinojo, kaip pasielgti. Daryk, kaip (sau) žinau (kaip nori). Dabar ~si neklausyti! Tai visiems ~tina. Nežino, kaip besipuošti (labai puošiasi). Daug ~si, greit pasensi (flk.). || sngr.: Žinausi, ko vertas esu. Jis nesizino, ką daro. ~kis su savo namais (ką nori daryk)! Tesizinau (jo reikalas)! 2. ntk. = p a ž i n t i 1, 3; 2 m o k ė t i; i š m a n y t i 1. ~jimas (1)
žinov|as, ~é dkt. (2) kas gerai susipažinęs: Prekių ž.
žinūtė (2) glaustas pranešimas apie įvykį, faktą: Laikraščio ž.
ziobriné|ti, ~ja, ~jo dzn. mžb. ž i o b r i n t i
zióbrin|ti, ~a, ~o žem. ištižusiam eiti, žioplinti: Kur taip ~i? ~imas (1)
 1 **zióbris** (1) žr. ž u o b r i s
 2 **zióbris** (1) zool. karpinių šeimos verslinė jūrų žuvis, nugaroje turinti nežvynuotą vagelę, neršianti upėse (Vimba vimba)
ziób|ti, ~ia, ~é ryt. balsu rėkti, plyšoti: Jis pradėjo ž.
ziod|klis (2) žiodomasis įrankis
ziódin|ti, ~a, ~o žr. ž i o d y t i
ziód|lyti, ~o, ~é prp. ž i o t i: Ž. arklių. Burną, nasrus, snapą ž. || prk.: Žirkles, mintuvus ž. ~ymas (1)
ziódmen|ys, ~ų v. dgs. (3^a) žr. ž i o m e n y s
ziógas (3) zool. žalias šoklus vabzdys, kuris čirškia trindamas vieną antsparnį į kitą: Žaliasis ž. (Tettigonia viridissima). Ž. čirškia
ziogėlis (2) 1. zool. devynbalsių šeimos paukštelis, turintis panašų į žiogo balsą (Locustella): Upinis ž. (L. fluviatilis). Nendrinis ž. (L. luscinioides). 2. spyruokliškas sulenkiamas smailus segtukas drabužiams sukabinti
ziógis (2) tarm. pavasarį tetekantis, vasarą išdžiūstantis upelis, vadaksnis

ziógnagė (1) bot. erškėtinių šeimos plaukuotas prieskoninis, vaistinis pievų ir miškų augalas (Geum): Raudonoji ž. (G. rivale). Geltonoji ž. (G. urbanum)
ziógrin|is, ~é (1) → ž i o g r i s 2: ~é tvora
ziógr|is (2) 1. statinė tvora, pinučiai: Gerą galą ~ių užtvėriau. Stovi žirgeliai prie naujų ~ėlių (d.). 2. tokios tvoros statinis
ziójé|ti, žóji, ~jo būti prasiverusiam: Prie pat mūsų ~jo gili praraja. ~jo lapės ola. ~jimas (1): Žaizdos ~jimas
ziomėnė (2) bot. lūpažiedžių šeimos dekoratyvinis, aliejingas augalas (Dracocephalum)
ziómen|ys, ~ų v. dgs. (3^a) 1. nasrai, žiotys: Žuvies ž. 2. žiotys (audžiamo audeklo)
ziom|uó, ~eńs v. (3^a) žiojinti kiaurymė: Ugnikalnio ž. (krateris). Grežinio ž.
ziópčio|ti, ~ja, ~jo 1. tarpais išsižioti ir vėl susičiaupti: ~ja kaip žuvis, ištraukta iš vandens. 2. šnek. niekus šnekėti: Ką tu čia ~ji, lyg ką išmanai! ~jimas (1)
ziópla b. (1) menk. kas nieko neišmano, žioplis, vėpla: Nebūk toks ž.!
ziópl|as, ~à (4) menk. negudrus, išvėpęs, išsižiojęs: Jis visai ž. Kur eini, ž. daitke! ~ai pr.: ~ai padaryti. ~ybė (1). ~umas (2)
zioplė (4) menk. burna, nasrai: Užčiaupti, užkisti žioplė (nutilti; nutildyti)
ziopliné|ti, ~ja, ~jo dzn. mžb. ž i o p l i n t i: Kur dabar ~ji? ~jimas (1)
zióplin|ti, ~a, ~o menk. išsižiojus, nieko nematant eiti: Kur ~i pro šalį! ~imas (1)
ziop|ýs, ~é dkt. (4) menk. nepastabus, negudrus, žioplas žmogus
zioplýstė (2) žioplumas, kvailystė
ziopsé|ti, žiópsi, ~jo žr. ž i o p ė i o t i 1
ziopsó|ti, žiópsó, ~jo 1. išsižiojus būti, laukti, stovėti: Žiópsó iš mustebimo. Ko, iki ausų išsižiojęs, žiopsai? Ž. nėra kada, reikia skubėti. 2. be reikalo kur žiūrėti, vėpsoti: Nežiopsók, kur varnos lekia! Pro langą ž. ~jimas (1). ~tojas, ~toja dkt. (1)
ziópt íst. 1. išsižiojimui žymėti: Ž. ir išsižiojo. 2. ištarimui, pasakymui žymėti: Senelė nė ž. (visai nieko nesakė). **zióptelė|ti**, ~ja, ~jo 1. kiek išsižioti: Žuvelė ~jo porą kartų, ir nebegyva! 2. išstarti; pra(si)tarti: Neiškentęs ~jo žodį ir jis. ~jimas (1)
zióra (1) gaisas, pašvaistė, atspindys
zior|úoti, ~úoja, ~ávo 1. rusenti: Anglys dar ~úoja. 2. žėruoti, spindėti, šviesti: Toli ~úoja žiburys. Stogas kiauras, ~úoja dangus. || prk.: Pyktis ~ávo jo akyse. ~ávimas (1)
ziotėlė (2) bot. lapo odelės plyšelis, pro kurį augalas kvėpuoja (stoma)
zió|ti, ~ja, ~jo verti burną, nasrus. || sngr.: Jo burna nejučiomis ~josi. Jis buvo besiziójas sakyti. || prk.: ~josi žiedai (skleidėsi). ~jimas (2). ~jimas (1)
ziotýnas (1) geogr. upės išsišakojusios žiotys, delta: Nemuno ž.
zió|tys, ~ėty dgs. m. (1) 1. metmenų tarpas, kuriuo leidžiama šaudyklė. 2. nasrai: Žveries, žuvies ž. 3. anat. anga iš burnos į nosiaryklę (faucium). 4. bot. angelė, vedanti į vainikėlio ar taurelės vamzdelį (faux).